

Dosarul nr. 3r-10/23
2-20164518-01-3r-20012023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Inspectoratul de Stat al Muncii,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Ministerul Justiției împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, persoana terță
Angela Zagaiciuc cu privire la anularea actului administrativ individual,
împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 28 decembrie 2020, Ministerul Justiției a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, persoana terță Angela Zagaiciuc cu
privire la anularea actului administrativ individual.

Prin hotărârea din 30 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis
cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Justiției. S-a anulat procesul-
verbal seria IM nr. C-2020-PV-72/1 din 31 octombrie 2020 al Inspectoratului de Stat
al Muncii.

La 1 iunie 2022, Inspectoratul de Stat al Muncii a depus apel nemotivat
împotriva hotărârii din 30 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care
cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat
inadmisibil apelul depus de Inspectoratul de Stat al Muncii, pe motiv că apelul a fost
depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (2), iar apelantul nu a
solicitat repunerea în termen (f.d. 42-45, vol. II).

La 28 decembrie 2022, Inspectoratul de Stat al Muncii a depus recurs împotriva
încheierii din 13 decembrie a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen

a apelului motivat nr. 14399 din 1 decembrie 2021 și casarea încheierii din 13 decembrie a Curții de Apel Chișinău (f.d. 147-155).

În susținerea recursului, recurentul a menționat că, a omis termenul de depunere a apelului motivat stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ din motive obiective, și anume din cauza unui volum imens de lucru în sarcina unui singur specialist: proceduri administrative complexe și variate, analiză, consultanță, reprezentarea entității publice în instanțele judecătorești de toate nivelurile pe multitudinea de dosare contravenționale/contencios administrativ în contestare și anularea actelor administrative în număr de 130 de dosare în procedura unui singur specialist.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 13 decembrie 2022, care a fost notificată Inspectoratului de Stat al Muncii la 26 decembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 144).

Inspectoratul de Stat al Muncii s-a conformat prevederilor legale și în termen a depus recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 20 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului depus de Inspectoratul de Stat al Muncii, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la examinarea recursului, intimații nu și-au valorificat drepturile procedurale și nu au depus referință asupra recursului.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Din conținutul recursului, rezultă că Inspectoratul de Stat al Muncii nu este de acord cu încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul depus de către autoritate împotriva hotărârii din 30 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost declarat inadmisibil, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru depunerea apelului motivat este prevăzut de o normă imperativă. Așadar, art. 232, alin. (2) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului motivat este determinat doar de un singur eveniment –data notificării hotărârii motivate.

Conform art. 97, alin. (1) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de cod. (2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. (3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată, cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că dispozitivul hotărârii din 30 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost pronunțat public la 30 mai 2022 (f. d. 114).

La 1 iunie 2022, cu respectarea dispozițiilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Inspectoratul de Stat al Muncii a depus, prin intermediul cancelariei Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

La 23 septembrie 2022, instanța de fond a expediat participanților la proces hotărârea motivată (f.d. 123).

Potrivit avizului de recepție anexat la fila dosarului 125, Inspectoratul de Stat al Muncii a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond la 6 octombrie 2022.

Așadar, se constată că, în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate, adică ziua de 7 octombrie 2022, iar ultima zi este data de 7 noiembrie 2022 (zi de luni), inclusiv, orele 24:00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Inspectoratul Muncii de Stat a înregistrat motivarea apelului abia la data de 1 decembrie 2022, contrar art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, ceea ce denotă că a fost depus peste termenul de 30 de zile de la notificare, mult prea târziu. Mai mult ca atât, însăși apelantul a indicat, în apelul motivat, că copia hotărârii motivate a recepționat-o la 6 octombrie 2022, însă nu a prezentat careva argumente plauzibile omiterii termenului. Astfel, este în afara oricărui dubiu că Inspectoratul de Stat al Muncii nu a depus motivarea apelului în

termenul legal prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, deși, de la momentul notificării hotărârii motivate a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a depune motivarea apelului în interiorul termenului legal.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău a apreciat corect că speței sun aplicabile prevederile art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ și a declarat inadmisibil apelul depus de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, în conformitate cu art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, dispozițiile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

La caz, Inspectoratul de Stat al Muncii nu a depus în instanța de apel cerere de repunere în termen, cu anexarea probelor de omitere a termenului legal.

La acest capitol, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, deși Inspectoratul de Stat al Muncii, în cererea de recurs, a solicitat repunerea în termen a apelului motivat, la această etapă solicitarea dată este una depășită, deoarece competență de a examina cererea de repunere în termen a apelului este instanța de apel, fapt ce rezultă expres din prevederile art. 237 alin. (2) din Codul administrativ.

Conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi legale, recurentul nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel, motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Cât privește argumentele recurentului cu privire la netemeinicia hotărârii din 30 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, completul specializat pentru

examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că acestea nu pot fi reținute. Or, obiectul prezentei cereri de recurs constituie examinarea legalității încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul recurentului/apelantului, dar nu fondul cauzei.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Inspectoratul de Stat al Muncii nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prescrise de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale. Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă că, „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel în partea contestată este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Se menține încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Justiției împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, persoana terță Angela Zagaiciuc cu privire la anularea actului administrativ individual.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu